

ความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี

สุพัตรา พรหมที่¹ ดร.อริษา ลิ้มกิตติคุณสิน² และ ผศ.ร.อ.ดร.จอมชัย เลิศอมรรวัจ³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และลักษณะการอยู่อาศัย การเป็นสมาชิกผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่น .968 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบเอฟ การทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี ด้านภาพรวม พบว่า ระดับความต้องการภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย รองลงมาคือ สวัสดิการด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ด้านสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย สวัสดิการด้านนันทนาการ สวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สวัสดิการด้านการศึกษา

2. การเปรียบเทียบความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ และลักษณะการอยู่อาศัย พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

คำสำคัญ: ความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ

1. บทนำ

ผู้สูงอายุ หรือ วัยชรา หมายถึง มนุษย์ที่มีอายุอยู่ในช่วงปลายของชีวิต นิยามของผู้สูงอายุอาจแตกต่างกันไปเมื่อพิจารณาจากแง่มุมต่างๆ อาทิ ทางชีววิทยา ประชากรศาสตร์ การจ้างงาน และทางสังคมวิทยา ในทางสถิติมักถือว่าผู้ที่อยู่ในวัยสูงอายุคือบุคคลที่มีอายุ 60 - 65 ปีขึ้นไป สำหรับประเทศไทยกำหนดไว้ว่าผู้สูงอายุคือบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

รายงานขององค์การสหประชาชาติ ได้ระบุว่าจำนวนประชากรผู้สูงอายุในโลกนี้กำลังทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีสาเหตุสำคัญจากความก้าวหน้าทางการแพทย์และสาธารณสุขร่วมกับอัตราการเจริญพันธุ์ของประชากร

ในทั่วทุกภูมิภาคของโลกใบนี้กำลังลดลงอย่างต่อเนื่อง นั่นหมายรวมถึงว่า จำนวนคนเกิดกำลังลดน้อยลงเรื่อยๆ ส่วนทางกันกับคนที่ได้เกิดขึ้นมาแล้วก็กำลังมีอายุยืนยาวมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา สถานการณ์ผู้สูงอายุของประเทศไทยในปัจจุบันนี้ต้องยอมรับว่า ความสามารถของครอบครัวในการเลี้ยงดูผู้สูงอายุลดลงอันเนื่องมาจากปัจจัยบีบคั้นทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมโดยทั่วไปประกอบกับปัญหาสังคมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ ถึงแม้รัฐบาลได้ดำเนินการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ได้รับความเดือดร้อน และครอบครัวของผู้ที่ยากจนในการรับภาระการดูแลผู้สูงอายุ โดยมีนโยบายเกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุหลายประเภท เช่น การมีบัตรประจำตัวผู้สูงอายุการได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพหากได้รับการพิจารณาว่าเป็นผู้ที่ไม่มียาได้ในการยังชีพไม่มีลูกหลานอุปการะหรืออยู่ในครอบครัวที่ยากจน นอกจากนี้ ยังมีบริการเงินสงเคราะห์ครอบครัวหากผู้สูงอายุเป็นหัวหน้าครอบครัวและอยู่ในภาวะวิกฤตต้องการความช่วยเหลือเป็นครั้งคราว ในด้านสุขภาพอนามัยรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนงบประมาณแก่ผู้สูงอายุทุกคนให้สามารถใช้บริการของรัฐได้โดยไม่คิดมูลค่า และในที่สุดหากผู้สูงอายุอยู่ในสถานภาพไร้ญาติขาดที่พึ่งก็อาจสมัครเข้ารับการสงเคราะห์ได้ในสถานสงเคราะห์ของทางราชการ

การให้ความดูแลและช่วยเหลือผู้สูงอายุนอกจากจะเป็นหน้าที่ของบุคคลที่อยู่ในครอบครัวหรือญาติพี่น้องแล้ว ในปัจจุบันได้มีหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการดูแลและให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะความต้องการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีพ ไม่ว่าจะเป็นด้านอาหาร เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย สุขภาพอนามัย ทำให้ผู้สูงอายุได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้สูงอายุจะมีปัญหาด้านสุขภาพอนามัยแตกต่างไปจากประชากรกลุ่มอื่นๆ ทั้งในด้านสุขภาพการและสุขภาพจิต ในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น คือ งานสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุได้ส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สูงอายุเพียงบางกลุ่มเท่านั้น โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อยู่ในสังคมเมืองเป็นส่วนใหญ่ ไม่ได้มีการกระจายไปสู่ผู้สูงอายุเขตชนบทซึ่งเป็นผู้สูงอายุส่วนใหญ่ของประเทศเท่าที่ควร และที่สำคัญคือผู้สูงอายุในชนบทไม่มีความรู้เกี่ยวกับการบริการด้านสวัสดิการสังคมที่รัฐจัดให้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้านการขาดงบประมาณที่จะมาดำเนินการด้านนี้ เพราะการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในระดับประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลยังมองเห็นความสำคัญของปัญหาในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจมากกว่า ทำให้งบประมาณที่จะมาสนับสนุนด้านสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุยังมีน้อย

ผลงานวิจัยของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (พัชรียา ไพโรจน์, 2545, หน้า 2) ได้มีการศึกษาแนวทางการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยเห็นว่าจำนวนเงินที่เหมาะสมควรเป็นคนละ 500 บาทต่อเดือน นอกจากนี้ ยังพบว่าปัญหาหลักที่สำคัญของผู้สูงอายุไทย คือ ปัญหาเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้น้อยและไม่มียาได้ ต้องเผชิญกับภาวะยากไร้ ยังมีอายุมากขึ้นรายได้ก็ลดลงมาก โดยแหล่งรายได้หลักของผู้สูงอายุคือบุตร ปัญหารองลงมาคือปัญหาด้านสุขภาพอนามัย มีโรคประจำตัว เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดหัวใจ โรคข้อเสื่อม ฯลฯ จากสภาพปัญหาดังกล่าว เงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพที่รัฐจ่ายให้อัตราเดือนละ 300 บาท จึงเห็นว่าไม่เพียงพอแก่การยังชีพ ประกอบกับนโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ด้านนโยบายสังคมเรื่องการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นและประชาคมที่กำหนดให้ “สามารถจัดการตนเองเกี่ยวกับความเป็นอยู่ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การปกครอง และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสิทธิชุมชน โดยส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน องค์กรอาสาสมัครภาคธุรกิจ สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม ปัญหา ยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การดูแลเด็กและเยาวชน คนพิการ คนสูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส การสนับสนุนสิทธิสตรี ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน”

ดังนั้น ความชัดเจนของนโยบายรัฐเกี่ยวกับการรับรองสิทธิผู้สูงอายุที่พึงได้รับเมื่อชราภาพนั้น ควรเป็นไปในทิศทางที่เฉพาะเจาะจง เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับความเป็นธรรม ดังเช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

มาตรา 54 “บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ตามกฎหมายบัญญัติ” และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 53 “บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือเหมาะสมจากรัฐ ทั้งนี้ตามกฎหมายบัญญัติ”

จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ได้ให้ความสนใจที่จะทำการศึกษา ความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี เนื่องจากการให้บริการด้านสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า จะได้นำผลการศึกษาไปปรับปรุง อันจะส่งผลให้มีการจัดสวัสดิการที่มีประสิทธิภาพ ตรงความต้องการของผู้สูงอายุ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งผลการศึกษานี้จะ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการจัดสวัสดิการด้านต่างๆ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ และพัฒนารูปแบบการจัดสวัสดิการให้มีความเหมาะสมในสังคมที่เปลี่ยนแปลงและที่สำคัญเพื่อให้ เหมาะสมกับผู้สูงอายุในแต่ละด้าน เพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางในการกำหนดแผนการดูแลผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

2. วัตถุประสงค์

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และลักษณะการอยู่อาศัย

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ในการศึกษานี้ คือ ผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 913 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า, 2555)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนที่แน่นอน จึงใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973, p. 727) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีความคลาดเคลื่อนเท่ากับร้อยละ 5 ($e = .05$) ในการคำนวณ หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 278 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (accidental sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างโดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ รายได้ และลักษณะการอยู่อาศัยของประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี รวมทั้งสิ้น 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ โดยมีคำถามในด้านต่างๆ 6 ด้าน ได้แก่

1. สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย
2. สวัสดิการด้านการศึกษา
3. สวัสดิการด้านนันทนาการ
4. ด้านสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย
5. สวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
6. สวัสดิการด้านแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ (Likert) จำนวน 23 ข้อ

การให้คะแนนข้อคำถาม ผู้วิจัยได้ให้คะแนนตัวเลือกแต่ละตัวที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ โดยแต่ละตัวเลือกมีคำตอบกำหนดไว้และกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

มีระดับความต้องการมากที่สุด	ให้คะแนน 5
มีระดับความต้องการมาก	ให้คะแนน 4
มีระดับความต้องการปานกลาง	ให้คะแนน 3
มีระดับความต้องการน้อย	ให้คะแนน 2
มีระดับความต้องการน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปโดยหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบค่าที (t - test) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป วิเคราะห์โดยหาความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) และค่าเอฟ (F - test) เมื่อพบระดับนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

4. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยสรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 65 – 69 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา (ป.1 – ป.6) สถานภาพสมรส มีอาชีพเกษตรกร มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท และลักษณะการอยู่อาศัยอยู่กับคู่สมรส หรือบุตรหลานร่วมสายโลหิตทางตรง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ด้านภาพรวม พบว่า ระดับความต้องการภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย สวัสดิการด้านแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส ด้านสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย

สวัสดิการด้านนันทนาการ สวัสดิการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ดังนี้ สวัสดิการด้านการศึกษา

2.1 ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การให้ค่าปรึกษาด้านสภาพจิตใจ แก่ผู้สูงอายุ รองลงมาคือ การให้คำแนะนำการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ, การให้บริการตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับผู้สูงอายุและค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ

2.2 ด้านการศึกษา พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัด ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย การจัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุในหลักสูตรต่างๆ รองลงมาคือ การจัดศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สำหรับผู้สูงอายุ, ต้องการได้รับความรู้ที่เหมาะสมโดยการเผยแพร่ ทางสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ต้องการให้สังคม ชุมชน มีการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้แสดงความสามารถในฐานะเป็นคลังสมอง เช่น การเผยแพร่ภูมิปัญญา

2.3 ด้านนันทนาการ พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การสนับสนุนกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา รองลงมาคือ การสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวทั้งในและต่างจังหวัด, การสนับสนุนกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านและค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การสนับสนุนกิจกรรมร้องเพลง และ เดินรำ

2.4 ด้านที่อยู่อาศัย พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดการซ่อมแซมบ้านพักผู้สูงอายุ รองลงมาคือ ต้องการให้มีการจัดโครงการแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ, ที่พักชั่วคราวและค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ บ้านพักคนชรา

2.5 ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ต้องการให้มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ เช่น ทางเดิน ห้องสุขา รองลงมาคือ ต้องการให้มีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนรับผิดชอบช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย และการถูกทอดทิ้งและค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ต้องการให้ มีการจัดการด้านรักษาความสงบและความปลอดภัย

2.6 ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ต้องการให้มีหน่วยงานติดต่อประสานให้แก่ผู้สูงอายุที่ต้องการทำงาน รองลงมาคือ ต้องการให้มีการจัดการสงเคราะห์ในการจัดงานศพตามประเพณี, ต้องการให้มีการเพิ่มจำนวนเงินเบี้ยยังชีพรายเดือนแก่ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแลและไม่สามารถประกอบอาชีพได้และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ต้องการให้มีการจัดตั้งกองทุนในชุมชนเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุ

3. การเปรียบเทียบระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามรายได้ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามลักษณะการอยู่อาศัย พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอการอภิปรายผลจากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ด้านภาพรวม พบว่า ระดับความต้องการภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยแยกได้ดังนี้

1.1 ด้านสุขภาพอนามัย พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมริสา ตันสถิตย์ (2545, หน้า 102) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุชุมชน หมู่ 16 เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาผู้สูงอายุอันดับแรกๆ คือ เรื่องสุขภาพอนามัยของตนเอง ปัญหาเรื่องโรคประจำตัว และการได้รับการบริการด้านสุขภาพจากหน่วยงานของรัฐ สำหรับชุมชนยังขาดแคลนมาก สอดคล้องกับ วิไลวรรณ วัฒนานนท์ (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ ชุมชนบ้านเปิด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการมากที่สุดคือ ความต้องการเรื่องสภาวะสุขภาพอนามัย มาลินี วงษ์สิทธิ์, และศิริวรรณ ศิริบุญ (2544, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประชาสังคมกับการเกื้อหนุนผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่สำคัญของผู้สูงอายุคือปัญหาสุขภาพ

1.2 ด้านการศึกษา พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัย พรอนันต์ กิตติมั่นคง (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดนครราชสีมา ด้านการศึกษา พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมด้านการศึกษาของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านนันทนาการ พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับงานวิจัย พรอนันต์ กิตติมั่นคง (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการสวัสดิการอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านที่อยู่อาศัย พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และสาธารณูปโภค และด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพและการจัดการศพตามประเพณี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสุทิน อ่อนอุบล (2541, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในชนบท จังหวัด

ชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่านอกจากความต้องการบริการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัยดังได้กล่าวแล้วนั้น ผู้สูงอายุยังมีความต้องการด้านการจัดที่อยู่อาศัย ด้านส่งเสริมอาชีพและความมั่นคงของรายได้

1.5 ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์ เกตทินทะ (2541, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในบ้านพักคนชรา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

1.6 ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส พบว่า ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทิน อ่อนนุบล (2541, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในชนบท จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่านอกจากความต้องการบริการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัยดังได้กล่าวแล้วนั้น ผู้สูงอายุยังมีความต้องการด้านการจัดที่อยู่อาศัย ด้านส่งเสริมอาชีพและความมั่นคงของรายได้

2. การเปรียบเทียบระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญวิทย์ บ่วงราบ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในตำบลเสาชงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกันมีความต้องการการได้รับสวัสดิการในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญวิทย์ บ่วงราบ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในตำบลเสาชงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการการได้รับสวัสดิการในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล บ้านป่า อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญวิทย์ บ่วงราบ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในตำบลเสาชงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการการได้รับสวัสดิการในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุซุกร เหมือนเดช (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส รายได้ ลักษณะการอยู่อาศัย ศาสนาต่างกันมีปริมาณ ความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน โดย ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรสมีความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมมากกว่า ผู้สูงอายุที่มี สถานภาพโสด และผู้สูงอายุที่มีสถานภาพแยกกันอยู่มีความต้องการได้รับสวัสดิการ สังคมมากกว่าผู้สูงอายุที่มีสถานภาพ หม้าย/หย่าร้าง

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอกงคอดย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ชาญวิ

พทย์ บ่วงราบ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้สูงที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการการได้รับสวัสดิการในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามรายได้ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญวิทย์ บ่วงราบ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้สูงรายได้ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการการได้รับสวัสดิการในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ระดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี จำแนกตามลักษณะการอยู่อาศัย พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุซุกร เหมือนเดช (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพสมรส รายได้ ลักษณะการอยู่อาศัย ศาสนาต่างกันมีปริมาณ ความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมแตกต่างกัน โดย ผู้สูงอายุที่มีลักษณะการอยู่อาศัยอยู่กับคู่สมรส มีความต้องการได้รับ สวัสดิการสังคมมากกว่าผู้สูงอายุที่มีลักษณะการอยู่อาศัยอยู่กับญาติ และผู้สูงอายุที่มีลักษณะการอยู่ อาศัยแบบอยู่คนเดียว มีความต้องการได้รับสวัสดิการสังคมมากกว่าผู้สูงอายุที่อยู่กับบุตรหลาน

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาทำให้ทราบถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา ปรับปรุงความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้สูงอายุ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ด้านสุขภาพอนามัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและจัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีให้แก่ผู้สูงอายุ
2. ด้านการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรีโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ แสดงความสามารถในฐานะเป็นคลังสมอง เช่น การเผยแพร่ภูมิปัญญา หรือการจัดให้ผู้สูงอายุได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับเยาวชนรุ่นหลัง
3. ด้านนันทนาการ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ควรมีการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้พบปะ เพื่อแลกเปลี่ยนปัญหาหรือการพูดคุยและการสนับสนุนกิจกรรมร้องเพลง และ เต้นรำ
4. ด้านที่อยู่อาศัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรีควรจัดที่พักหรือการซ่อมแซมบ้านพักคนชรา การปรับปรุงเพื่อให้ผู้สูงอายุมีสภาวะที่ดีขึ้น
5. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรีควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพื่อดูแลด้านรักษาความสงบและความเรียบร้อย
6. ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนและด้อยโอกาส องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ควรจัดให้มีการจัดตั้งกองทุนในชุมชนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาความต้องการการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุกลุ่มอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยว่ามีความต้องการเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไ

2. ควรเพิ่มวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ สันทนากลุ่ม (focus group) ให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุได้ตรงตามที่ต้องการและทั่วถึง
3. ควรศึกษาวิจัยถึงวิธีการรวมกลุ่มและการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มต่างๆ เช่น การรวมกลุ่มด้านการแพทย์ และสาธารณสุข ด้านการประกอบอาชีพ หรือรายได้เสริม ด้านกิจกรรมทางสังคม และศาสนา เป็นต้น

7. เอกสารอ้างอิง

- ชาญวิทย์ บ่วงราบ. (2551). ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการสุขภาพภายใต้โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- พรอนันต์ กิตติมั่นคง. (2547). ความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พัชรียา ไพรอนันต์. (2545). ระบบบริการสาธารณสุขกับการประกันสุขภาพ ปัญหาและข้อเสนอในภาพรวม. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร.
- ภรณ์ เกตทินทะ. (2541). การประกันสุขภาพถ้วนหน้าเต็มรูปแบบ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาพิมพ์.
- มาลินี วงษ์สิทธิ์, และศิริวรรณ ศิริบุญ. (2544). ประชาสังคมกับการเกื้อหนุนผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลวรรณ วัฒนานนท์. (2543). ปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุชุมชนบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุทิน อ่อนอุบล. (2541). ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสังคมของผู้สูงอายุในเขตชนบท จังหวัดชัยภูมิ. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า. (2555). แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557). สระบุรี : ผู้แต่ง.
- อมริสา ตันสถิต. (2545). ความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุชุมชน หมู่ 16 เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อุษกร เหมือนเดช. (2552). ความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล จังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.